

[Edvard Sørensen.]

børsløbninger og forkert investering, må modarbejdes. Besparelser i betydeligt omfang må gennemføres, og her er det ikke nok, at der gives ordre til kontorerne om, at blyanterne skal spidses lidt kortere, nej, her må vises alvorlig vilje til at nå resultater.

Så længe der kun er ubetydelig arbejdsløshed indenfor de ufaglærte, bør anlægsarbejderne standses eller meget stærkt begrænses. Anlægs- og beskæftigelsesarbejder må vente, til de økonomiske forhold er bedre end i dag, eller til en tid med betydelig arbejdsløshed. Byggelånene må finansieres på normal måde, og det vil vist være nyttigt at tage hele denne lovgivning op til revision.

Da vi gennemførte forliget i foråret, udtalte den daværende finansminister, at nu måtte overbudgetterings tid stort set være forbi. Det er et spørgsmål, der er delte meninger om her på rigsdagen. Jeg finder det ikke ubetænkeligt at gå med til en ny betydelig overbudgettering under socialdemokratisk styre. Afskrive overskuddet på statens gæld i nationalbanken vil vel ikke kunne samle et flertal, og en almindelig båndlægning vil sikkert mange nære betænkelighed ved.

Som nævnt af mit partis formand under den politiske debat, ønsker vi en ny form for pristalsberegning og må være af den opfattelse, at de skattemæssige foranstaltninger, der eventuelt bliver nødvendige i den foreliggende situation, ikke må få indvirkning på pristallet.

Der må også gennemføres foranstaltninger, der begunstiger opsparingen. Hvis der ikke findes et grundlag, hvorpå det kan lade sig gøre, vil den private opsparing blive mindre og mindre, og resultatet bliver i det lange løb, at det bliver staten, der skal finansiere erhvervslivet, og det ønsker mit parti ikke.

Som det er bekendt, ønsker mit parti at få liberaliseringen ført videre, bl. a. for at skaffe den konkurrence, der kan give det rigtige prisleje, efterhånden skaffe os et frit erhvervsliv og modvirke den stærke beskyttelses- og varefordyrende politik, regeringen har ført. Når situationen på det område er så fortvivlet, som regeringen fremstiller den, har regeringen sit store ansvar derfor. Den har ved sin politik i stærk grad øget vanskelighederne. De panikindkøb, der er foretaget, såvel af private som af handlende, bærer regeringen hovedansvaret for. Der er for mig ingen tvivl om, at indkøbene havde været meget mindre, hvis erhvervslivet turde tro på, at den handelsmæssige frihed, der var opnået, ikke

tabtes igen, men at yderligere frihed i handelen kunne ventes. Da ville indkøbene gå ned, handelen ville afvente de gunstige situationer for indkøb og ikke være glad for altfor store varelagre af frygt for betydelige tab. Den politik, regeringen har ført på det område, har ikke kunnet give erhvervslivet denne tryghed, tværtimod.

Først på sommeren udtalte handelsministeren, at det, der engang var ført på fri-liste, kunne ikke føres tilbage og blev ikke ført tilbage. Et par måneder efter førtes betydelige varegrupper tilbage til bunden liste, og det måtte medføre, at opfyldning af varelagre og panikindkøb af de endnu frie varer fandt sted, og at presset på at få bevillinger på de bundne varer blev forøget. Derfor er det nødvendigt også på dette område at få lagt en linie, som kan skabe tillid hos erhvervslivet, for at man derved kan få dets gode medvirken til at få ført en fornuftig politik på dette område.

Jeg skal tilsige mit partis vilje til at se på de forskellige spørgsmål og yde vor indsats til løsning af tidens alvorlige problemer ud fra de linier og forudsætninger, der er ventrestes.

Aksel Møller: Der er to gode grunde til at afstå fra at holde lange taler ved denne første behandling. Den ene er den, at vedtagelsen i går af dagsordenen om værnescat og tvangslån har fjernet tre stridsspørgsmål i det af den højtærede finansminister forelagte lovforslag, og den anden er, at vi nu befinder os i en situation, hvor muligheden for et samarbejde om løsningen af landets ulyksalige økonomiske vanskeligheder har lejlighed til at blive prøvet i et udvalg. Jeg synes derfor, der er god grund til at advare imod, at nogen her ved denne første behandling lægger sig altfor fast på standpunkter, som vil hindre os i at nå frem til de beslutninger, som nu nødvendigvis må træffes.

Ingen kan jo være i tvivl om, hvilke standpunkter mit parti og jeg har haft og stadig har med hensyn til landets økonomiske stilling og med hensyn til, hvilke midler der fortrinsvis bør benyttes, og jeg mener derfor, det vil være det rigtigste at lade være med at opremse det, vi så tit har sagt om denne sag, ved denne lejlighed. Vi kender jo hinandens grundanskuelser, og efter at der er indtrådt en matematisk ligevægt i det høje ting i mange forhold, er det nødvendigt, at viljerne bøjes mod hinanden, hvis vi skal klare de meget betydelige vanskeligheder, vi står i.

Lad mig få lov til om lovforslaget om